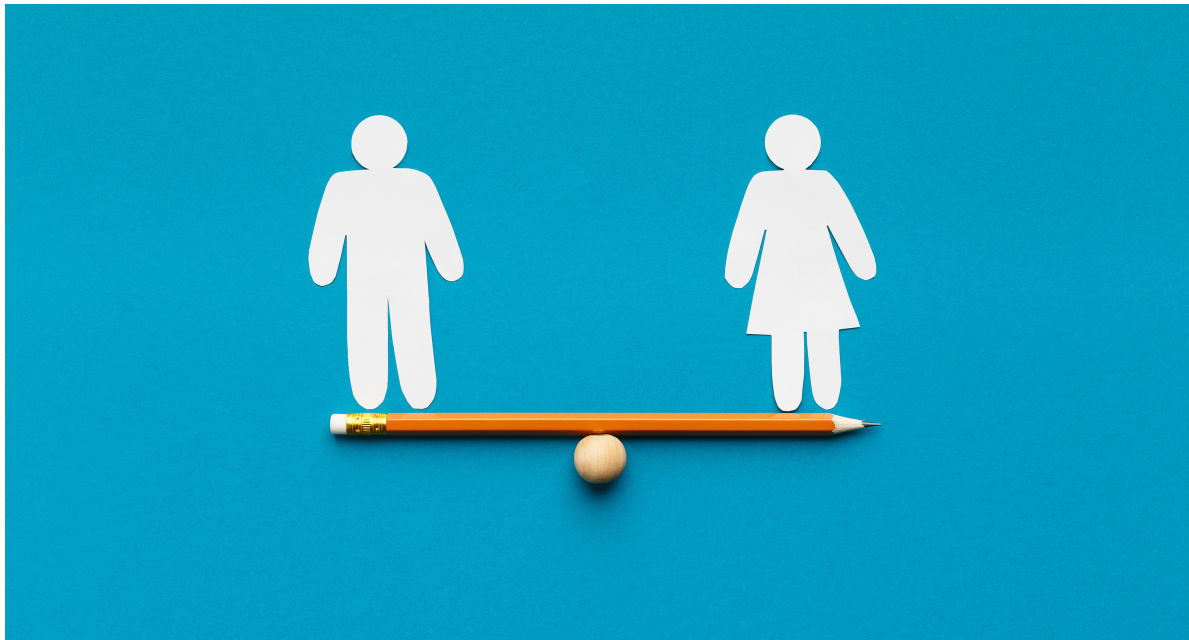


„Miks me sellest ikka veel räägime?“  
Laste olukord arvudes ja kuidas edasi.

Helen Jõks  
23.11.2023



SOTSIAALMINISTEERIUM

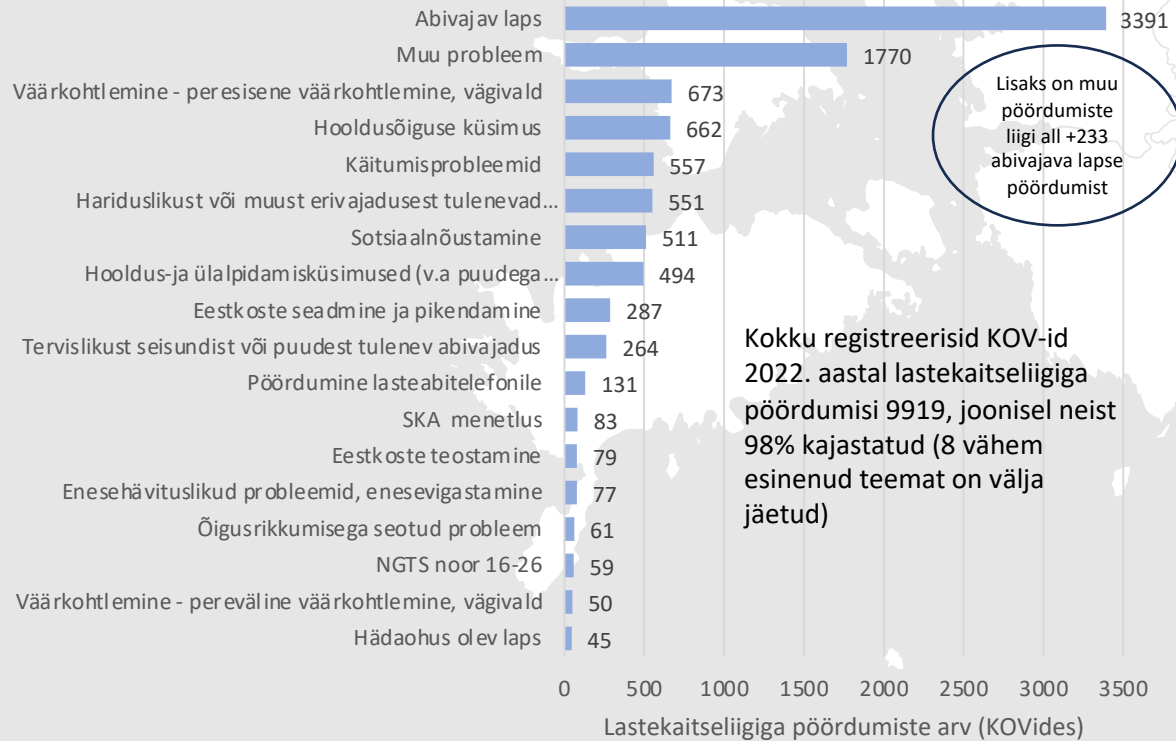


Kui numbrid räägiksid...



# Abivajavad lapsed kohalikes omavalitsustes

Kohalike omavalitsuste poolt registreeritud pöördumised 2022. aasta jooksul



Allikas: Sotsiaalkindlustusamet: sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregister (STAR)

Kohalikes omavalitsustes lastekaitsejuhtumite ja perest eraldatud laste arv aastatel 2016–2022

	2019	2020	2021	2022
Laste arv, kellega seotult menetles KOV lastekaitsejuhtumeid	11 302	12 788	13 424	14 962
<i>Lastekaitsejuhtumiga laste osakaal rahvastikus</i>	4,4%	5,0%	5,2%	5,7%
neist laste arv, kelle puhul algatati juhtumikorraldus	2 861	2 587	2 877	3 626
Laste arv, kellega seotult lõpetati lastekaitsejuhtum	1102	1 628	2 170	1871
neist laste arv, kelle puhul lõpetati juhtum seetõttu, et lapse abivajadus sai rahuldatud	696	917	1 284	1163
<i>Juhtumitest mitu % lõpetati</i>	9,8%	12,7%	16,2%	12,5%
<i>sh lõpetatutest mitu % olid positiivse lahendiga</i>	63,2%	56,3%	59,2%	62,2%
Perest eraldatud laste arv	292	284	255	310
<i>Perest eraldatud laste osakaal rahvastikus</i>	0,11%	0,11%	0,10%	0,12%

Allikad: Sotsiaalministeerium: hoolekandestatistika; Statistikaamet

## Lasteabi ja lastemaja pöördumised 2022. aastal

### Lasteabitelefon:

- Kokku **16133** pöördumist (aasta varem 12 855);
- Neist abivajava lapse **5948** (aasta varem 3383);
- Neist hädaohus oleva lapse **800** (aasta varem 610);
- Pöördujatest oli lapsi **2745** ja täiskasvanuid 10953;
- **Abivajava lapse teadetest 700 ja hädaohus oleva lapse teadetest 114 olid tehtud laste poolt.**



### Lastemaja:

- Kokku **631** pöördumist (aasta varem 534);
- Pöördujate **keskmise vanus 11 eluaastat**, enim lapsi vanuses 14-17;
- 53 eelkooliealist pöördujat;
- Tüdrukuid oli pöördujatest **66%**, poisse **34%**;
- Eesti keelt kõnelevaid lapsi oli 80% ja vene keelt kõnelevaid 19%;
- **53% juhul pöördumise põhjus seksuaalse väärkohtlemise kahtlus, 24% puhul kahjustav seksuaalkäitumine.**

# Perelepitus

Oktoobri keskpaiga seisuga:

- 14 kuud ja 14 linna;
- 683 suunamist;
- 505 (74%) lõppenud menetlust;
- 165 vanemluskokkulepet (osakaal lõppenud menetlustest 33%);
- 326 edutuse tõendeid (64% lõppenud menetlustest, kuid alati ei tähenda see edutut lepitust);
- 253 last, kelle vanemad on sõlminud kokkuleppe.



Üha enam mõistavad lapsevanemad, et kui tähtis on lapsi nende elukorraldusse kaasata ja julgevad seda teha erapooletu vahendaja ehk lepitajaga koostöös.

## Laste distseplineerimisviisid (2018)

Füüsiline karistamine kuulub ikka veel ligi viiendiku lapsevanemate distsiplineerimispagasisse. Küsitlusele eelnenud aasta jooksul oli:

- 18% vanematest oma last tutistanud;
- 14% andnud vitsa, rihma või laksu;
- 33% vanematest ähvardanud või hirmutanud last füüsilise karistamisega.

Õnneks on rohkem neid, kes oma lapsi kasvatavad:

- Julgustades õigesti käituma (95% vastanutest);
- Selgitades, miks käitumine ei olnud õige (90%).



Kas anda lapsele  
„tiivad“ teda  
julgustades või  
kärpida neid hirmu  
ja ähvardustega...

## Kuidas edasi?

### Valik laste ja perede osakonna tegevusi:

- Arendame vanemlust toetavaid programme ja parandame tuge juba sünnieelselt;
- Toetame kogukondlike ennetus- ja peretöökeskuste käivitamist;
- Uuendame lastekaitse korraldust ja arendame lastekaitstesüsteemi, sh valdkondadeülest koostööd ja spetsialistide väljaõpet, samuti toetame juhtumikorralduses lapse ja perekeskse lähenemise juurutamist jpm;
- Toetame lapsi, kes on juba raskustesse sattunud – arendame abisüsteeme väärkoheldud ja perevägivallas kannatanud lastele ning mitmekülgse abivajadusega lastele;
- Arendame asendushooldusel pakutavaid toe võimalusi;
- Tõhustame vajaduspõhise toe pakkumist erivajadusega lastele ning peredele, sh uuendame rehabilitatsiooniteenuste korraldamise ning rahastamise süsteemi laste vajadustele vastavamaks.

Meie tegevusi toetavad Euroopa Sotsiaalfondi ja Eesti-Šveitsi Koostööprogrammi vahendid.

Tänan!

